

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Миколаївський національний аграрний університет
Освітня програма	23325 Харчові технології
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	181 Харчові технології

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Миколаївський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23325
Назва ОП	Харчові технології
Галузь знань	18 Виробництво та технології
Спеціальність	181 Харчові технології
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Солоницька Ірина Валеріївна, Закржевський Максим Васильович, Заморська Ірина Леонідівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	15.03.2021 р. – 17.03.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/acred/181/vidomosti.pdf>
Програма візиту експертної групи <https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/acred/181/programa.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Цілі освітньої програми сформульовані з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, попиту на ринку праці за участі здобувачів та роботодавців. Обсяг освітньої програми відповідає чинним вимогам законодавства, а освітні компоненти, в цілому, пов'язані між собою. Реалізація освітньої програми відбувається за широких можливостей для практичної підготовки здобувачів, участі у програмах академічної мобільності з формуванням індивідуальної освітньої траєкторії. В Університеті розроблені чіткі правила визнання результатів навчання отриманих в неформальній освіті та під час академічної мобільності, однак, така практика за ОП не застосовувалася. Здобувачі поінформовані про зміст ОП, критерії оцінювання, форми та строки контрольних заходів, а форми і методи навчання дозволяють досягнути цілей ОП. Навчання за ОП пов'язано з дослідженнями за участі здобувачів у конференціях та конкурсах з дотриманням принципів академічної свободи та політикою академічної доброчесності. Конкурсний відбір викладачів забезпечує необхідний рівень їхнього професіоналізму, проте, їхня академічна кваліфікація потребує фахового підвищення кваліфікації. Освітня програма реалізується за достатності матеріальних ресурсів з можливістю для виконання досліджень у виробничих лабораторіях підприємств харчової промисловості. В Університеті створено безпечне освітнє середовище для здобувачів з належним рівнем підтримки. Розроблення та періодичний перегляд ОП відбувається за участі здобувачів, роботодавців та академічної спільноти. Правила і процедури, що регулюють права і обов'язки учасників освітнього процесу є чіткими та оприлюднені на сайті університету. Однак, освітня програма «Харчові технології», не дозволяє повною мірою досягнути програмних результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти спеціальності 181 «Харчові технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що свідчить про часткову невідповідність окремим критеріям акредитації. В той же час у ОП наявні перспективи для вдосконалення через врахування досвіду вітчизняних та іноземних аналогічних програм, удосконалення змісту ОП для узгодження зі стандартом вищої освіти спеціальності 181 «Харчові технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, участі здобувачів у програмах академічної мобільності та підвищення кваліфікації викладачів фахових дисциплін за спеціальністю «Харчові технології».

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Система управління якістю Миколаївського національного аграрного університету сертифікована стосовно надання послуг в освітній та науковій діяльності і відповідає вимогам ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015 IDT), однак сертифікат потребує оновлення (чинний до 18 лютого 2021 року). У Миколаївському національному аграрному університеті повною мірою забезпечується студентоцентризований підхід до організації освітнього процесу. Наявна потужна матеріально-технічна база для розвитку та удосконалення спеціальності «Харчові технології». Підтверджується потенціал для здійснення наукової роботи шляхом використання науково-дослідних баз роботодавців згідно угод про творче співробітництво. Дійсна підтримка роботодавців, державних органів тощо. Наявні перспективи для здійснення міжнародної співпраці з науковцями країн світу, як для студентів, так і для професорсько-викладацького складу МНАУ.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Освітня програма «Харчові технології» в Миколаївському національному аграрному університеті не дозволяє повною мірою досягнути програмних результатів навчання визначених стандартом вищої освіти спеціальності 181 «Харчові технології» та не забезпечує заявлений фокус. Недостатня кількість публікацій НПП за окремими освітніми компонентами. Викладачі фахових дисциплін даної освітньої програми потребують проходження стажувань та курсів підвищення професійної кваліфікації за спеціальністю «Харчові технології». Відсутність участі здобувачів у програмах академічної мобільності. Виходячи з наявних слабких сторін рекомендовано переглянути зміст освітньої програми на предмет забезпечення її фокусу і досягнення програмних результатів навчання відповідними освітніми компонентами. Викладачам фахових дисциплін рекомендовано проходження стажувань та курсів підвищення професійної кваліфікації за спеціальністю «Харчові технології». Звернути увагу на популяризацію академічної мобільності серед здобувачів вищої освіти, наприклад, за рахунок міжнародних стажувань та обмінів від програми Еразмус+ , Global URGRAD та інші.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітньо-професійна програма «Харчові технології» розроблена з чіткими цілями, що відповідають місії і стратегії Миколаївського національного аграрного університету із запровадженням індивідуалізації навчання з урахуванням потреб ринку праці, можливостей набути компетентності та самореалізуватися здобувачам вищої освіти, що сприятиме забезпеченню адаптації випускників до запитів суспільства та ринку праці. Місією Університету є підвищення якості надання освітніх, наукових, консультаційних та інноваційних послуг з метою виховання нового покоління фахівців для забезпечення розвитку, підвищення рівня інноваційності галузей економіки, покращення соціально-екологічного середовища регіону й держави. Місія відображена у Концепції розвитку Миколаївського національного аграрного університету на період 2016-2023 рр., що оприлюднена на сайті університету: <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/conception.pdf>. Враховуючи зобов'язання університету зі створення системи поширення знань у змісті інженерної освіти, формуванню у здобувачів вищої освіти компетенцій, які необхідні фахівцю відповідно до стандартів вищої освіти; розвитку фундаментальних і прикладних наукових досліджень; пріоритету інноваційної діяльності у галузі освіти, науково-дослідної діяльності по створенню науково-технічної продукції й послуг; міжнародної та європейської активності Університету, ЕГ констатує відповідність цілей ОП місії і стратегії Миколаївського НАУ.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

У відомостях самооцінювання вказано на формування цілей і програмних результатів навчання із врахуванням позицій та потреб здобувачів ОП, роботодавців та академічної спільноти. На запит ЕГ надано витяги з протоколів засідання кафедри технології переробки, стандартизації і сертифікації продукції тваринництва (№8 від 22.01.2019 та №7 від 05.02.2020 р.), що свідчать про участь здобувачів вищої освіти Бадюл Д.М., Доля К.В., Манюх Н.В. у перегляді ОП. Так, у 2019 р. студенткою Бадюл Д.М. підтримано пропозиції щодо розширення переліку вибіркових дисциплін, а у 2020 – Манюх Н.В. внесла пропозицію про включення до змісту ОК «Кухні країн світу» тему: «Античні кулінарні традиції та сучасні гастрономічні технології народів Середземномор'я». Вказані пропозиції були озвучені здобувачами під час фокус-групи. До відомостей самооцінювання ОП долучені схвальні рецензії роботодавців, зокрема відділу розвитку внутрішньої торгівлі, підприємництва, цінової та регуляторної політики департаменту економічного розвитку та регіональної політики Миколаївської ОДА, ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв», ПП «Малицький», однак, цілком ідентичні за текстом та без зауважень і пропозицій до ОП. Надані витяги з протоколів засідання кафедри технології переробки, стандартизації і сертифікації продукції тваринництва (№7 від 25.01.2017, №9 від 26.01.2018, №8 від 22.01.2019 та №7 від 05.02.2020 р.), свідчать про залученість роботодавців до процесу перегляду ОП із внесенням пропозицій щодо включення до змісту ОК «Технологія молока та молочних продуктів» теми: «Технологія виробництва казеїну» (Фуркало І.С., ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв»); до змісту ОК «Автоматизація виробничих процесів» теми: «Сучасні контрольно-вимірювальні прилади для харчових підприємств» (Малицький В.І., ПП «Малицький»); доповнення ОП додатковими ФК і ПРН (Деменнікова Т.А., Миколаївська ОДА); включення в методичні рекомендації з навчальної практики обов'язки керівника практики від підприємства (Фуркало І.С., ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв»). До акредитаційної справи долучені витяги з протоколів засідання науково-методичної комісії факультету ТВППТСБ (№7 від 25.01.2017, №5 від 25.01.2018, №6 від 24.01.2019, №7 від 20.02.2020 р.), де продубльовані пропозиції роботодавців, що відображені в протоколах засідання кафедри. Під час фокус-групи представники роботодавців, зокрема, Ващенко Є.О., (ТОВ «Алиманика»), Малицький В.І., (ПП «Малицький»), Фуркало І.С. (ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв»), Деменнікова Т.А., (Миколаївська ОДА) вказали на потребу у фахівцях харчової промисловості на ринку праці Миколаївської області та участь у перегляді освітньої програми.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Аналізування освітньої програми, фокус-групи з гарантом, адміністрацією ЗВО і роботодавцями підтвердили урахування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Гарант ОП та адміністрація ЗВО зосередили увагу на нестачі фахівців з харчових технологій та запитам роботодавців регіону на їхню підготовку в Миколаївському НАУ. Метою обласної програми підтримки та розвитку молоді Миколаївщини на 2021-2023 рр., що долучена до акредитаційної справи, (<https://www.mk-oblrada.gov.ua/oblasni-programy>) є забезпечення діяльності у справі створення умов для стимулювання освіти, що пов'язано з освітньою діяльністю за ОП. Гарант ОП зазначила, що ОП розроблена з урахуванням досвіду ЗВО України: Національного університету харчових технологій, Харківського державного університету харчування і торгівлі, Одеської національної академії харчових технологій. Зі слів гаранта, взято до уваги перелік освітніх компонентів ОП вказаних ЗВО із введенням до змісту ОП дисциплін: «Технологія хліба, макаронних, кондитерських виробів та харчоконцентратів», «Харчові та дієтичні добавки», «Технологія виробництва кулінарної продукції» та додаткові фахові компетентності. Зі слів гаранта, формулювання програмних результатів навчання за ОП відбувалося з урахуванням досвіду викладачів, що пройшли міжнародне стажування у Білоруському торгово-економічному університеті споживчої кооперації, м. Гомель, Білорусь (Підпала Т.В., Петрова О.І., Шевчук Н.П), однак, без зазначення конкретних прикладів отриманого досвіду.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП містить цикл дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки, що забезпечують необхідну гуманітарну складову освітнього процесу за рахунок дисциплін: "Українська мова (за професійним спрямуванням)", «Іноземна мова», «Історія України» та «Історія української культури та культурологія». Аналізування освітньої програми на предмет досягнення результатів навчання визначених стандартом вищої освіти за матрицею їхнього забезпечення свідчить про невідповідність окремих ПРН освітнім компонентам. Так, ПРН «Впроваджувати системи управління якістю та безпечністю харчових продуктів» досягається за рахунок ОК: «Фізика», «Органічна хімія», «Інформатика та інформаційні технології», «Інженерна та комп'ютерна графіка», «Технологія цукрового виробництва», «Технологія молока та молочних продуктів», «Харчова хімія», «Основи охорони праці» та «Виробнича практика». ПРН «Обирати сучасне обладнання для технічного оснащення нових або реконструйованих підприємств (цехів), знати принципи його роботи та правила експлуатації, скласти апаратурно-технологічні схеми виробництва харчових продуктів запроєктованого асортименту» забезпечується ОК: «Вища математика», «Фізика», «Інженерна та комп'ютерна графіка», «Теплотехніка», «Електротехніка», «Навчальна практика» та «Дипломна робота». Слід відмітити відсутність в переліку ОК прямої дисципліни, що забезпечує знання технологічного обладнання. ПРН «Впроваджувати сучасні системи менеджменту підприємства» забезпечується ОК «Політологія» та «Проектування закладів харчування». ПРН «Виявляти творчу ініціативу з питань ринкової трансформації економіки» забезпечуються за рахунок різних практик: навчальної, технологічної, виробничої та переддипломної. ПРН «Організувати процес утилізації відходів та забезпечувати екологічну чистоту виробництва» забезпечується лише за рахунок навчальної практики. ПРН «Вміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу з метою донесення ідей, проблем, рішень і власного досвіду у сфері харчових технологій», згідно матриці відповідності, не забезпечений жодною дисципліною. Натомість, дисципліни, що могли б забезпечити досягнення вказаних ПРН, як то: Екологія, Менеджмент і маркетинг харчових продуктів, Економіка підприємств харчової промисловості, Експертиза і контроль якості харчових продуктів, Організація НАССР на м'ясопереробному підприємстві винесено на вибір здобувачів. Фокус освітньої програми полягає у можливостях здобуття навичок та знань у сфері харчування, однак, дисципліна «Технологія виробництва кулінарної продукції» заявлена у вибірковому блоці. Таким чином, фокус ОП не витримано. Рекомендовано переглянути зміст освітньої програми на предмет забезпечення її фокусу. В цілому, аналізування освітньої програми за матрицею забезпечення програмних результатів навчання свідчить про недостатні можливості досягнення окремих ПРН, що визначені стандартом вищої освіти за рахунок навчання за даною ОП. Рекомендовано переглянути зміст освітньої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Участь здобувачів вищої освіти у процесах перегляду ОП
2. Співпраця з роботодавцями в контексті перегляду ОП.
3. Урахування тенденцій розвитку спеціальності, галузевого та регіонального контексту при формулюванні цілей ОП.
4. Урахування досвіду вітчизняних освітніх програм.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Відсутність можливості повною мірою досягнути результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 181 «Харчові технології» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.
2. Зміст освітньої програми потребує перегляду на рахунок забезпечення її фокусу. Рекомендовано переглянути зміст освітньої програми на рахунок забезпечення її фокусу та можливості досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти спеціальності 181 «Харчові технології» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Цілі освітньої програми сформульовано відповідно до місії і стратегії ЗВО з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, галузевого і регіонального контексту, попиту на ринку праці за участі здобувачів та роботодавців.

Однак, дана ОП не дозволяє повною мірою досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти спеціальності 181 «Харчові технології» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, що експерта група вважає суттєвим недоліком та встановлює відповідність критерію рівню Е.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми «Харчові технології» становить 240 кредитів ECTS, що відповідає вимогам чинного законодавства щодо обсягу освітньо-професійних програм для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст освітньої програми чітко структурований із взаємозв'язком між компонентами. Обов'язкові освітні компоненти згруповані у цикли підготовки: гуманітарної та соціально-економічної, математичної та природничо-наукової, професійної та практичної. Загальний обсяг вибіркового компонента складає 62,5 кредитів. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) ОК освітньої програми вказує на недостатні можливості для досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання за ОП. Як зазначено в критерії 1.4, має місце забезпечення окремих результатів навчання за ОП дисциплінами, зміст яких не відповідає ПРН, натомість, в переліку обов'язкових дисциплін відсутні прямі ОК, що надають такі можливості, а частина їх знаходиться в переліку дисциплін на вибір. ПРН «Вміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу з метою донесення ідей, проблем, рішень і власного досвіду у сфері харчових технологій» не забезпечений навчальними дисциплінами.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП, зокрема перелік освітніх компонентів, вказує на їхню відповідність об'єктам вивчення, зокрема, технологічним процесам і харчовим продуктам. Здобувачі мають обмежені можливості для набуття всіх фахових компетентностей та програмних результатів навчання в межах теоретичного змісту предметної області. Так, основні поняття і принципи проектування та функціонування підприємств харчової промисловості та закладів ресторанного господарства здобувачі можуть отримати лише за рахунок ОК «Проектування закладів харчування». Ознайомитися з системами управління якістю та безпечністю харчових продуктів можуть за рахунок ОК «Стандартизація, метрологія, сертифікація та управління якістю» за відсутності в обов'язковому блоці ОК або окремих тем присвячених безпеці харчових продуктів. У програмі практично відсутні можливості для отримання вміння обирати сучасне обладнання, знати принципи його роботи, впроваджувати сучасні системи менеджменту підприємства та забезпечувати екологічну чистоту виробництва. Методи та технології здобувачі можуть опанувати за рахунок дисциплін з циклів математичної та природничо-наукової, а також професійної та практичної підготовки. На лабораторних заняттях в університеті та на підприємствах харчової промисловості, під час практичної підготовки здобувачі мають можливість отримати навички роботи з сучасним лабораторним і технологічним обладнанням, комп'ютерною технікою. Аналізування блоків вибіркового компонента свідчить про їхній зв'язок зі спеціальністю.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Освітня програма «Харчові технології» передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, зокрема через право самостійно обирати навчальні дисципліни, що передбачено Положенням про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти ухваленим вченою радою МНАУ від 25.02.2020 р. протокол №6: <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/271.pdf>. Положенням передбачено можливість здобувачів обирати дисципліни обсягом не менше 25 % кредитів ECTS від загального обсягу освітньої програми. Здобувачу вищої освіти надається можливість вибору дисциплін з вибіркового складової ОП, на якій здобувач навчається та і з іншої ОП того ж освітнього рівня; вибору із блоку обов'язкових дисциплін іншої ОП того ж освітнього рівня; вибору із блоку вибору здобувача іншої ОП іншого освітнього рівня; з іншого закладу вищої освіти. Положенням передбачено відмову у реалізації вибору дисциплін у разі, якщо кількість здобувачів вищої освіти, які обрали навчальну дисципліну чи блок навчальних дисциплін, є меншою за встановлений мінімальний контингент, однак, без зазначення його чисельності. При цьому оптимальна чисельність

здобувачів першого (бакалаврського) рівня у групі повинна становити 20-25 осіб, за максимальної не більше 30 осіб. На запит ЕГ надано копії заяв здобувачів вищої освіти з проханням включення до їхніх індивідуальних навчальних планів ряду вибіркових дисциплін, а також копії навчальних планів здобувачів вищої освіти різних курсів із зазначенням переліку вибіркових дисциплін. Під час фокус-групи зі здобувачами підтверджено вільні можливості для вибору дисциплін, однак із зазначенням, що всі учасники фокус-групи обирали дисципліни із вибіркових блоків ОП, за якою навчаються. Про можливість для вибору дисциплін здобувачам відомо від кураторів академічних груп. На запит експертної групи до акредитаційної справи долучено результати соціологічного опитування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 181 «Харчові технології», однак, без зазначення року і місяця опитування. Серед інших, здобувачам запропоновано відповісти на питання: «Наскільки навчання в університеті здійснюється за новітніми педагогічними технологіями, є можливість для студента індивідуального вибору навчальних дисциплін і тим самим забезпечено формування індивідуальної освітньої траєкторії?». Отримані результати з 34 осіб учасників: «відмінно» - 19, «добре» - 15.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів регулюється Положенням про проведення практик студентів Миколаївського НАУ, затвердженим вченою радою МНАУ 29.05.2017, протокол №11: <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/098.pdf>. Практична підготовка здобувачів передбачена ОП у формі навчальної (ознайомча, загальноінженерна, технологічна) та виробничої (виробнича та переддипломна) практики загальним обсягом 11 кредитів, з яких на частку навчальної припадає 4 кредити, а виробничої - 7. На запит експертної групи надано ряд угод про практичну підготовку здобувачів: з ВАТ Алиманика, ДП «Миколаївстандартметрологія», ПП «Малицький», ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв», ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат», ТОВ СП «Нібулон», ТОВ ВЗП «Еліка», ТОВ «СВЛ-Миколаїв», ФОП Шкуринський О.М. ТМ «Делікат», та рядом фізичних осіб підприємців, що займаються організацією практичної підготовки здобувачів за кордоном. Під час фокус-групи роботодавці підтвердили можливість здобувачів для проходження практики. Рівень задоволеності практичною підготовкою відображають результати опитування, що надані у відповідь на запит, однак, без зазначення року опитування, де серед іншого здобувачі відповідали на питання: «Наскільки достатньою є практична складова у Вашій підготовці для оволодіння майбутньою спеціальністю». Серед 34 опитаних на «відмінно» оцінили 7, а «добре» - 27, з середнім балом 4,2.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Згідно відомостей самооцінювання ОП, здобувачі мають можливість набути соціальних навичок soft skills, зокрема роботи в команді, вміння вирішувати виробничі проблеми, здатності до публічних виступів, ведення дискусії, презентації власних результатів тощо. Під час фокус-групи здобувачі підтвердили можливість набути соціальних навичок у результаті вивчення дисциплін: філософія, політологія, іноземна мова, хімія, правознавство та практичної підготовки.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналізування освітньої програми та навчального плану свідчить про відповідність фактичному навантаженню здобувачів. Час відведений на самостійну роботу (Положення про вдосконалення організації самостійної роботи студентів в Миколаївському НАУ від 29.05.2017 р. протокол №11) повинен складати не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу здобувача. Обсяг самостійної роботи здобувачів, згідно відомостей самооцінювання, становить 34,03 % від загального обсягу навчального часу, проте фактів опитування здобувачів щодо обсягів самостійної роботи не виявлено.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів в Університеті за дуальною формою навчання регулюється Положенням про порядок організації та проведення дуального навчання у Миколаївському НАУ, затвердженим вченою радою 26.02.2019 р., протокол №7: <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/009.pdf>, що передбачає конкурсний відбір здобувачів на індивідуальне дуальне навчання. Здобувач подає заявку на участь у конкурсному відборі з обґрунтуванням на тему: «Чого Ви очікуєте від дуального навчання?». Конкурсний відбір здійснює експертна комісія зі спеціальності разом з представниками підприємств, після чого відбувається співбесіда з роботодавцями. Наразі за ОП «Харчові технології» здобувач Артеменко А.О. навчається за дуальною формою з роботою на підприємстві ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв». Під час фокус-групи представник вказаного підприємства вказав на задоволеність роботою здобувача. Наведені у відомостях самооцінювання освітня програма та навчальний план не відображають завдання дуальної форми навчання. Рекомендовано узгодити освітню програму та навчальний план із завданнями дуальної форми навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Достатні можливості для здобувачів для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема, за рахунок вибіркових дисциплін. 2. Широкі можливості для практичної підготовки здобувачів на різних підприємствах харчової промисловості. 3. Можливості для навчання за дуальною формою освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Недостатні можливості для досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання за ОП. Рекомендовано переглянути освітню програму на предмет забезпечення ПРН відповідно до стандарту вищої освіти спеціальності 181 «Харчові технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. 2. Наведені у відомостях самооцінювання освітня програма та навчальний план не узгоджені із дуальною формою навчання. Рекомендовано узгодити освітню програму та навчальний план із завданнями дуальної форми навчання.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Експертна група констатує достатні можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії, практичної підготовки здобувачів та навчання за дуальною формою освіти. Однак, ОП не дозволяє за рахунок обов'язкових освітніх компонентів повною мірою досягнути заявлених цілей та програмних результатів навчання, що свідчить про часткову невідповідність критерію.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП «Харчові технології» складені чітко та зрозуміло, не містять дискримінаційних положень та доступні на сайті Університету у вкладці «Вступнику»: <https://pk.mnau.edu.ua/normative-documents/admission-rules/> через посилання на Google drive. Для вступу на навчання на основі повної загальної середньої освіти конкурсний відбір здійснюється у формі зовнішнього незалежного оцінювання, вступних іспитів або співбесіди з трьох конкурсних предметів, а на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра – у формі зовнішнього незалежного оцінювання (з двох конкурсних предметів) та фахового випробування. Конкурсний бал обчислюється з урахуванням невід'ємних вагових коефіцієнтів для кожного предмету, середнього балу документа про повну загальну середню освіту, переведеного у шкалу від 100 до 200 та балу за успішне закінчення у рік вступу підготовчих курсів Університету. Спеціальними умовами участі у конкурсному відборі під час вступу для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти є зарахування за співбесідою; участь у конкурсному відборі за іспитами та/або квотою-1, квотою-2, а на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра є участь у конкурсному відборі за іспитами. Також Університет надає можливості для вступу випускників сільських і селищних загальноосвітніх шкіл Миколаївської області на навчання за регіональним замовленням.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання враховують особливості ОП «Харчові технології». Конкурсний відбір здійснюється на основі ПЗСО у формі зовнішнього незалежного оцінювання, а на основі ОКР «молодшого спеціаліста» - у формі зовнішнього незалежного оцінювання та фахового випробування. Для вступу на основі ПЗСО за державним замовленням конкурсними предметами є українська мова з вагою предмета сертифікату ЗНО 0,45, математика – 0,2 та біологія – 0,2 та свідоцтва про повну загальну освіту – 0,1. Крім цього, вступникам надається можливість отримання додаткового балу за успішне закінчення підготовчих курсів університету в кількості 0,05. Конкурсний відбір проводиться на основі конкурсного бала, який розраховується відповідно до Умов прийому та Правил прийому. Для вступу на основі ОКР «молодшого спеціаліста» конкурсними предметами є українська мова - з ваговим коефіцієнтом 0,25, математика або історія України (на місця державного замовлення), або іноземна мова, або біологія або географія або фізика або хімія – 0,25 та фахового випробування – 0,50 з можливістю перезарахування кредитів ЄКТС в кількості не більше 120. Питання фахового вступного випробування затверджені для вступу на другий (старші) курс(и) або на перший курс (зі скороченим строком навчання) 11.03.2020 р. і оприлюднені на сайті приймальної комісії МНАУ у розділі «Вступна кампанія»: https://pk.mnau.edu.ua/fahovi_vstupni_viprovuvannya/ . Слід відмітити, що в переліку питань значна увага приділяється питанням біології. Рекомендовано переглянути питання фахового вступного випробування на предмет відповідності спеціальності 181 «Харчові технології». Прийом іноземців на навчання здійснюється на підставі міжнародних договорів, загальнодержавних програм, договорів ЗВО з юридичними і фізичними особами. Перелік необхідних документів для вступу оприлюднений на сайті НДЦ МСПЗ МНАУ за адресою: <https://int.mnau.edu.ua/information/>. Прийом іноземних громадян здійснюється на підставі співбесіди з профільного предмету. Під час спілкування, іноземний здобувач за О П вказав на представлення сертифікату зі знання української мови на рівні B2.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти регулюються Положенням про навчання здобувачів вищої освіти та стажування (наукове стажування) аспірантів, докторантів, наукових та науково-педагогічних працівників Миколаївського НАУ у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном (від 27.10.17 протокол №3): <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/231.pdf>, Положенням про порядок перезарахування результатів навчання у Миколаївському НАУ (від 25.02.20 протокол №6): <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/275.pdf> та Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Миколаївському НАУ (від 25.02.20 протокол №6): <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/272.pdf>. Для здобувачів вищої освіти формами академічної мобільності є: навчання за програмами академічної мобільності; мовне стажування; навчально-наукове стажування; практика; літні та інші школи; для осіб, що здобувають науковий ступінь доктора наук, науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників та інших учасників мобільності: участь у спільних проектах; викладання; наукове дослідження; наукове стажування; підвищення кваліфікації. Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО здійснюється до початку другого семестру першого року навчання власника документа про освіту і передбачає перевірку автентичності документа та додатка до нього; підтвердження статусу освітньої установи та/або програми, за результатами якої виданий документ; оцінку кваліфікації або періоду навчання, зазначеної(го) в документі та встановлення еквівалентності освітньому або освітньо-професійному ступеню в Україні, академічних та/або професійних прав. Практики застосування правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності здобувачів вищої освіти не виявлено. Рекомендовано ініціювання участі здобувачів за ОП у програмах академічної мобільності. На запит ЕГ надано підтверджуючі документи про проходження стажування НПП в українських та закордонних закладах вищої освіти, зокрема: Бабенко Д. (Academy of management and administration in Ppole, Польща), Волосяк Ю. (Zhelang Acme Information Nechnology Co. LTD), Кошкін Д. (Польща), Крамаренко С. (Словенія), Підпала Т., Петрова О., Шевчук Н. (Білоруський торговельно-економічний університет), Прогонюк Л. (Польща) та ін.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюються Положенням про порядок перезарахування результатів навчання у Миколаївському національному аграрному університеті: <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/275.pdf> за яким визнання результатів навчання поширюється переважно на нормативні дисципліни освітньої програми. Університет може визнати результати навчання, здобуті у неформальній чи інформальній освіті в обсязі, що, як правило, не перевищує 10% від загального обсягу кредитів ЄКТС передбачених ОП. Процедура передбачає подання заяви та підтверджуючих документів;

формування предметної комісії; проведення оцінювання. Перезарахуванню підлягають результати отримані на професійних курсах/тренінгах, громадській освіті, онлайн освіті, під час професійного стажування. Під час фокус-групи здобувачі вказали на відсутність звернень з їхнього боку про перезарахування результатів отриманих у неформальній освіті. Рекомендовано заохочувати здобувачів до навчання в неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Чіткі та зрозумілі правила прийому на навчання за ОП як для україномовних так і іноземних здобувачів, що оприлюднені на сайті Університету. 2. Практика міжнародного стажування науково-педагогічних працівників, що задіяні до викладання на ОП. 3. Чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності та у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1. Питання вступного фахового випробування для вступників на основі ОКР «молодшого спеціаліста» містять значну кількість питань з біології. Рекомендовано переглянути питання фахового вступного випробування на предмет відповідності спеціальності 181 «Харчові технології». 2. Відсутність практики участі здобувачів в програмах академічної мобільності. Рекомендовано заохочувати здобувачів до участі у програмах академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Чіткість та зрозумілість правил прийому на навчання з оприлюдненням на сайті університету. Визначені правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності та у неформальній освіті. Застосування практики міжнародного стажування викладачів. Загалом відповідність критерію з недоліками переліку питань вступного фахового випробування та відсутності практики участі здобувачів у програмах академічної мобільності, які експертна група вважає не суттєвими та такими, що можуть бути усунені протягом короткого часу.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

У Миколаївському НАУ організація освітнього процесу здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Миколаївському НАУ» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/258.pdf>) та принципів академічної свободи, що забезпечені змістом відповідних положень (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/271.pdf>, https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/15_02/obsyag_varIativnih_distiplIn.pdf; <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/098.pdf>, <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/099.pdf>) ОП відповідає цілям Університету, пов'язаним з широким запровадженням індивідуалізації навчання, що зумовлено поточними та прогнозованими потребами ринку праці; різноманіттям здібностей, прагнень до самореалізації та освоєнням компетенцій здобувачів вищої освіти. Під час викладання за ОП використовуються різноманітні методи і прийоми навчання: лекція, повідомлення нових знань, розповідь, бесіда; демонстрація наявних макетів і моделей; демонстрація відеофрагментів, мультимедійне викладання матеріалу лекції. Експертною групою встановлена відповідність форм, методів навчання і викладання цілям та ПРН ОП. Наприклад, дипломна робота є одним з обов'язкових освітніх компонентів, що забезпечують ПРН14. (Підвищувати ефективність виробництва шляхом впровадження ресурсощадних та конкурентоспроможних технологій, аналізувати стан і динаміку попиту на харчові продукти). При виконанні дипломної роботи методи навчання (завдання керівника випускної кваліфікаційної роботи, консультації з окремих розділів та частин роботи, зовнішнє рецензування, самостійна робота), форми і методи оцінювання (написання випускної кваліфікаційної роботи, підготовка доповіді та презентації роботи, захист випускної роботи) повністю забезпечують програмний результат навчання. Аналіз показав, що у Миколаївському національному аграрному університеті забезпечується викладання програм, що

заохочує студентів до активної участі в утворенні навчального процесу. Підтвердженням цього є витяги протоколів із засідань кафедри, наведені у додаткових документах, індивідуальні плани навчання студентів, а також результати опитувань здобувачів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Після вивчення відомостей про самооцінювання, опитування професорсько-викладацького складу, представників студентства, вивчення сайту МНАУ експертна група пересвідчилася щодо своєчасного надання інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання розміщується на веб-сторінці МНАУ згідно ОП «Харчові технології» на сторінці факультету ТВППТСБ (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/>): за закладкою «Стандарти вищої освіти» (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/standarts/>), за закладкою «Освітні програми та їх компоненти» (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-okr>), за закладкою «Фахові компетенції здобувачів вищої освіти» (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-fah>). Інформація за порядком та критеріями оцінювання надається на сторінці МНАУ за закладкою «Нормативні документи» (<https://www.mnau.edu.ua/dostup/package-of-documents/>) чи за закладкою «Освітні програми та їх компоненти» за заголовком «Силабуси» безпосередньо за кожним ОК (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-okr>), на платформі MoodleМНАУ (<https://moodle.mnau.edu.ua>) безпосередньо в робочій програмі дисципліни чи її силабусі (прим. – силабус є у вільному доступі на сторінці факультету і він же є з обмежованим доступом на платформі MoodleМНА).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Експертна група з'ясувала, що під час реалізації освітньої програми навчальний процес забезпечено можливостями для поєднання навчання і досліджень. У відомостях про самооцінювання надана інформація про забезпечення навчальних дисциплін лабораторним обладнанням. Відсутність обладнання та приладів для наукової роботи у МНАУ за деякими напрямками харчових технологій компенсується наявністю угод про творче співробітництво та створеними філіями кафедри на підприємствах, які забезпечені обладнанням для наукових досліджень. Експертна група пересвідчилася у співробітництві Миколаївського національного аграрного університету з провідними підприємствами харчової галузі вивчивши надані угоди з ВАТ «Алиманика», ДП «Миколаївстандартметрологія», ПП «Малицький», ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат», ТОВ СВЛ «Миколаїв» тощо. Експертною групою під час спілкування з представниками студентства була підтверджена робота наукових гуртків та функціонування Науково-творчого товариства молодих науковців (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/197.pdf>). Надані протоколи студентських науково-теоретичних конференцій, запрошення та збірники публікацій за результатами проведення науково-практичних конференцій дають можливість експертній групі пересвідчитись у проведенні наукової роботи, досліджень під час навчання. Реалізація ОП здійснюється і з використанням дослідницьких методів, зокрема, в умовах філій Університету на підприємствах, таких як проведення експерименту, обробка і аналіз отриманих результатів з використанням комп'ютерних програм та графічної інтерпретації результатів; практичні заняття в умовах філій кафедри. Поєднанню навчання і досліджень сприяє наявність науково-дослідної роботи студентів, як компонента освітньої програми.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Експертна група констатувала перегляд навчальних планів, через який відбувається безперервне вдосконалення змісту освіти у Миколаївському НАУ. У 2020 році до циклу дисциплін циклу математичної та природно-наукової підготовки було внесено ОК13 Проблеми використання генетично-модифікованої сировини, ОК 14 Харчові та дієтичні добавки, ОК28 Проектування закладів харчування. Зменшена кількість вибіркового блоків з 6 до 3. Кафедра переробки, стандартизації і сертифікації продукції тваринництва здійснює постійний аналіз і перегляд освітніх програм, забезпечуючи їхню відповідність зазначеним цілям, а також потребам студентів і суспільства. Доказова база була надана експертній групі у вигляді протоколів засідань кафедри, де зафіксовано пропозиції роботодавців, студентів та інших стейкхолдерів. За результатами останнього перегляду (у 2020 році) ОПП внесено такі зміни: 1) відповідно до побажань зовнішніх стейкхолдерів, а також потенційних здобувачів вищої освіти щодо бажаних компетентностей та ПРН у варіативній складовій підготовки ОПП було розширено перелік ОК дисциплінами: «Екологічний менеджмент», «Історія суспільства та державності України», «Соціологія», «Основи санвекспертизи», «Організація НАССР на м'ясопереробному підприємстві», «Менеджмент і маркетинг харчових продуктів», «Основи промислового будівництва», «Культура харчування», «Основи біотехнології», «Технологія продуктів дієтичного та спортивного харчування», «Технологія продуктів геронтологічного та дитячого харчування», «Технологія фітнес-продуктів та продуктів спеціального призначення», «Технологія функціонального харчування», «Технологія приготування страв сучасної української кухні», «Етнічні кухні», «Експертиза і контроль якості харчових продуктів», «Облік і звітність на харчових підприємствах»; 2) з метою забезпечення набуття

додаткових soft skills та більш глибокого розуміння цінності, політик та процедур академічної доброчесності додано відповідний блок у контент курсу «Науково-дослідна робота студентів»; 3) на засіданні кафедри (витяг з протоколу №7 від 25.01.2017) Фуркало І.С. було запропоновано включити до змісту вибіркової дисципліни «Технологія молока та молочних продуктів» тему «Технологія виробництва казеїну». Малицьким В.І. запропоновано внести до змісту вибіркової дисципліни «Автоматизація виробничих процесів» тему «Сучасні контрольно-вимірювальні прилади для харчових підприємств» (витяг з протоколу №9 від 26.01.2018) та інші приклади оновлення змісту ОК (витяг з протоколу №8 від 22.01.2019).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Міжнародна діяльність університету та факультету ТВПШТСБ регламентована Статутом Миколаївського НАУ й керується відповідною структурою – НДЦМСПЗ (<https://int.mnau.edu.ua>) за р і з н и м и контактами (<https://int.mnau.edu.ua/contractual-work/>), з орієнтацією на студента і на науковця задля вирішення задач: реалізацію основних ідей і вимог Болонської декларації; розширення та встановлення прямих контактів із провідними закордонними ВНЗ; підвищення якості знань майбутніх спеціалістів і викладачів шляхом організації практики, стажування студентів; участь у міжнародних грантових програмах. Інтернаціоналізація діяльності за ОП підтверджена копіями угод, запрошень на наукові заходи, що сумісно організовані з установами-партнерами Миколаївського НАУ, а також окремі сертифікати НПП університету (які викладають здобувачам ОП 181 «Харчові технології») щодо їх особистої участі в міжнародній діяльності. Прикладів участі здобувачів освіти ОП в програмах академічної мобільності, у міжнародних проєктах не встановлено. Проте, викладачі ОП приймають активну участь у програмах академічної мобільності, програмах міжнародних стажувань, що доведено сертифікатами, зокрема, Бабенко Д., Волосюк Ю., Кошкін Д., Крамаренко С. та ін. Під час фокус-групи зі здобувачами встановлено відсутність їхньої обізнаності щодо програм академічної мобільності у Миколаївському НАУ. Рекомендовано посилити обізнаність здобувачів з програмами академічної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Достатня кількість угод про міжнародне співробітництво надають перспективи для інтернаціоналізації освітнього процесу. 2. Студенти достатньо обізнані і мають можливість прийняти участь у формуванні освітньої програми, індивідуального плану навчання. 3. Угоди про творче співробітництво надають можливість забезпечувати поєднання навчання і досліджень на створених філіях кафедри на підприємствах, які забезпечені обладнанням для наукових досліджень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Студенти частково ознайомлені про можливості інтернаціоналізації освіти. Відсутня участь студентів у міжнародних проєктах, програмах академічної мобільності тощо. Рекомендуємо більш популяризувати міжнародні угоди про співробітництво та вдосконалити роботу кураторів по роз'ясненню перспектив міжнародної роботи для молоді. 2. Недостатня кількість обладнання та приладів для проведення наукових робіт за різними галузями харчової промисловості. Кількість обладнання та приладів рекомендуємо збільшувати та поповнювати сучасними, в тому числі за рахунок роботодавців та інших джерел фінансування.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Під час проведення акредитації експертною групою встановлено, що навчання і викладання за освітньою програмою в Миколаївському національному аграрному університеті знаходиться на достатньому рівні. Факти недостатнього забезпечення приладами для проведення науково-дослідної роботи студентів за окремими напрямками харчових технологій та відсутність обізнаності здобувачів ОП про можливості міжнародної співпраці експертна група вважає не критичними.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми та строки контрольних заходів (семестрові випробування, підсумкові кваліфікаційні випробування) регламентовані Графіком освітнього процесу МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/home/osvitniy-process/denna-20-21.pdf>), а також з а міжсеместровою успішністю – Графіком поточних атестацій здобувачів вищої освіти (https://www.mnau.edu.ua/files/rozklad/20_21/atest/tvpptsb.pdf), що є у вільному доступі на сайті МНАУ за посиланням «Освіта». Також представлена інформація за порядком та критеріями оцінювання – на сторінці МНАУ за закладкою «Нормативні документи» (<https://www.mnau.edu.ua/dostup/package-of-documents/>) чи за закладкою «Освітні програми та їх компоненти» за заголовком: «Силабуси» безпосередньо за кожним ОК (<https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-okr>), на платформі Moodle МНАУ (<https://moodle.mnau.edu.ua>) безпосередньо в робочій програмі дисципліни чи її силабусі (прим. – силабус є у вільному доступі на сторінці факультету і він же є з обмеженим доступом на платформі Moodle МНАУ). Семестровими контрольними заходами виконання програм навчальних дисциплін є залік або іспит. Форма контролю чітко визначена ОПП та навчальним планом для кожного освітнього компонента. Протягом опанування навчальною дисципліною контрольними заходами є: усне опитування, тестування на ПЕОМ, оцінювання під час колоквиуму, письмова контрольна робота за модуль. Методологію проведення даних заходів роз'яснено у вищезазначених документах. У робочих програмах дисциплін та силабусах зазначено програмні результати навчання, які повинні бути досягнуті при вивченні відповідної дисципліни, а також системи контрольних заходів з перевірки рівня досягнення відповідного результату. Згідно з цими документами визначаються максимальні та мінімальні бали з кожного контрольного заходу (поточного або підсумкового) з урахуванням певного рівня набутих знань та вмінь здобувачами вищої освіти. З 2011 року в університеті є чинною система обліку навчальної роботи та якості навчання здобувача за допомогою кредитів згідно з ЄКТС та розроблених критеріїв оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестацію здобувачів передбачено проводити у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що повною мірою узгоджується зі Стандартом вищої освіти за спеціальністю 181 «Харчові технології» (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/181-kharchovi-tehnologii-bakalavr.pdf>)

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Об'єктивність екзаменаторів забезпечується письмовою (або тестовою на ПЕОМ з наступним роздрукуванням протоколу відповіді) формою атестації здобувачів вищої освіти за встановленим графіком (<https://www.mnau.edu.ua/rozklad/>) у відповідній аудиторії за наявності інших здобувачів вищої освіти чи НПП під час атестації на підставі чинного Положення про організацію освітнього процесу в МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/258.pdf>; https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/15_02/kodeks_akad_dob.pdf) за умов використання накопичувальної системи балів (кредитів). Гарант ОП зазначила, що об'єктивність екзаменаторів забезпечується проведенням контрольних заходів виключно у складі комісії не менше 2-3 викладачів і у присутності групи студентів, що забезпечує дотримання академічної доброчесності. Також НПП у своїй роботі із зазначеного питання керуються положеннями Кодексу корпоративної культури Миколаївського національного аграрного університету. Повторне проведення контрольних заходів учасникам освітнього процесу дозволяється за умов порушення процедури заходу з боку НПП чи здобувача вищої освіти, або ж у разі медичного підтвердження неналежного стану здоров'я у здобувача вищої освіти. Процедури оскарження результатів проведення контрольних заходів викладено у: «Положенні про організацію освітнього процесу в МНАУ» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/258.pdf>); «Положенні про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у МНАУ» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/270.pdf>), «Положенні про апеляційні комісії» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/091.pdf>). Здобувачі вищої освіти мають право подавати апеляцію на будь-яку отриману підсумкову оцінку. У разі оскарження здобувачем результатів проведення контрольного заходу він звертається із заявою, яка подається особисто в день процедури проведення або оголошення результату контрольного заходу, до декана факультету. Процедура вирішення конфлікту інтересів регулюється «Положенням про вирішення конфліктних ситуацій у МНАУ» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/281.pdf>). Протягом періоду здійснення освітньої діяльності випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів серед здобувачів ОПП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Експертною групою встановлено, що у Миколаївському НАУ заходи щодо популяризації академічної доброчесності здійснюються шляхом розміщення відповідних Положень на офіційному сайті університету, проведення організаційних зборів, кураторських годин, співбесід з науковими керівниками, обговорення даного питання на засіданнях кафедр, вчених радах факультету, проведення щорічного анонімного опитування, перевіркою наукових робіт – статей, а також дипломних і випускних робіт на наявність плагіату відповідними керівниками з числа НПП профільних кафедр за допомогою програмних продуктів: Unicheck та StrikePlagiarism (<https://unicheck.com/>; <http://ua.strikeplagiarism.com/>). Щорічно питання щодо популяризації академічної доброчесності виносяться на обговорення вченою радою університету, де за результатами анонімного анкетування учасників освітнього процесу, або ж пропозицій уповноваженої особи (https://www.mnau.edu.ua/files/home/zapob-kor/nakaz_1.pdf; https://www.mnau.edu.ua/files/home/zapob-kor/polozhenya_1.pdf; https://www.mnau.edu.ua/files/home/zapob-kor/nakaz_2.pdf) колективом членів ради ухвалюються рішення, у т.ч. й кадрові та адміністративні для їх реалізації у наступному ректором університету. У відомостях про самооцінювання зазначено, що для здобувачів вищої освіти ОПІ, що акредитується, до навчального плану введено навчальну дисципліну «Науково-дослідна робота студентів», де також розглядаються питання академічної доброчесності. Відповідно до Кодексу академічної доброчесності в разі порушення академічної доброчесності передбачено санкції до здобувачів. Зі слів гаранта ОП, викладачів під час реалізації ОПІ фактів недотримання принципів академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників не встановлено. Експертна група констатує достатньо сформовану культуру академічної доброчесності у студентів та викладачів з розумінням критично і реалістично застосовувати прийняті положення, однак, використання доступних програмних продуктів для виявлення фактів академічної недоброчесності у роботах здобувачів є недостатнім.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Усі види діяльності щодо критерію унормовані відповідними положеннями МНАУ. 2. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання оприлюднюються заздалегідь. 3. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується проведенням контрольних заходів виключно у складі комісії не менше 2-3 викладачів і у присутності групи студентів, що забезпечує дотримання академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Недостатнє використання доступних програмних продуктів для забезпечення академічної доброчесності. Рекомендуємо використовувати, крім програмних продуктів Unicheck та StrikePlagiarism, безкоштовні програмні продукти для перевірки на плагіат як наукових, так і курсових, дипломних робіт.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Під час проведення акредитації експертною групою встановлено, що форма атестації здобувачів освіти в Миколаївському національному аграрному університеті відповідає вимогам стандарту. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання є прозорими та зрозумілими. Недолік недостатнього застосування доступних програмних продуктів для виявлення фактів академічної недоброчесності у роботах здобувачів експертна група вважає не критичним.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група встановила, що професійна кваліфікація викладачів загалом достатня для реалізації освітньої програми. Основним критерієм відбору є професіоналізм претендента та спроможність забезпечення викладання дисциплін відповідно до цілей ОПП та інших вимог, прописаних у «Положеннях про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників МНАУ». Експертна група констатувала наявність публікацій, сертифікатів про стажування та підвищення кваліфікації викладачів, які були наведені у відомостях про самооцінювання та у додатково затребуваних документах. Однак, встановлено недовіки щодо недостатньої кількості публікацій з окремих фахових дисциплін, стажування та підвищення кваліфікації викладачів за спеціальністю 181 «Харчові технології». Так, в окремих випадках наявні публікації викладачів не відповідають дисциплінам: технологія жирів та жирозамінників (викладач Стріха Л.О.), технологія бродильних виробництв (Петрова О.І.), технологія полісахаридів та їх застосування у харчовій промисловості (Петрова О.І.), технологія хліба, макаронних, кондитерських виробів та харчоконцентратів (Петрова О.І.), технологія цукрового виробництва (Петрова О.І.), технологія молока і молочних продуктів (Трибрат Р.О.), технологія зберігання і переробки зерна (Трибрат Р.О.), технологія консервування плодів та овочів (Трибрат Р.О.).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Рівень професіоналізму викладачів забезпечується адміністрацією Миколаївського НАУ відповідно до процедури конкурсного відбору, який регулюється «Положенням про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників МНАУ» (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/036.pdf>). Існує механізм оприлюднення конкурсу та виконання вимог кандидатами на посади. Експертна група пересвідчилася у підтвердженні вимог до викладачів вищої освіти відповідної галузі знань. Проте, рекомендовано вдосконалити програми стажування та підвищення кваліфікації викладачів за спеціальністю 181 «Харчові технології».

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Експертна група з'ясувала, що обговорення ОП відбувається колективно і відкрито на засіданні базової й випускової кафедри за відповідною спеціальністю, обов'язково: -за присутності гаранта і членів робочої групи з відповідної ОП, -за присутності здобувачів вищої освіти (у т.ч. це можуть бути представники органів студентського самоврядування), -за присутності стейкхолдерів, -за присутності роботодавців, представників академічної спільноти. Експертна група пересвідчилася у залученні роботодавців до організації і реалізації освітнього процесу шляхом вивчення спільних протоколів засідань кафедри переробки, стандартизації і сертифікації продукції тваринництва, які формуються з пропозиціями від усіх учасників засідання. Слід відмітити, що залучена значна кількість підприємств, основним видом діяльності яких є тваринництво. Рекомендовано посилити співпрацю з підприємствами, що займаються виробництвом харчових продуктів.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Експертною групою встановлено співробітництво з роботодавцями, зокрема, в частині організації конференцій, майстер-класів, семінарів, лекцій для студентів. Експертною групою вивчено документи договорів з роботодавцями, їх участь у лекційних заняттях та інших заходах, результати опитування роботодавців, а також регіональні документи з відображенням потреби регіону у фахівцях. Це було підтверджено і під час зустрічей експертної групи зі здобувачами. Існують відповідні положення, що унормовують у Миколаївському НАУ співпрацю з роботодавцями. У додаткових документах надано план читання лекцій та семінарів роботодавцями та провідними фахівцями галузі для студентів. (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/zaluchennya-providnyh-nauk.pdf>). Рекомендуємо більш висвітлювати події щодо співпраці з професіоналами – практиками, експертами галузі на сайті МНАУ, кафедри та в соціальних мережах.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Під час акредитації було встановлено, що в Миколаївському національному аграрному університеті забезпечується професійний розвиток викладачів через власні програми і у співпраці з іншими організаціями, опираючись на аналітично-описову частину до стратегії розвитку Миколаївської області на період до 2020 року, Стратегії розвитку Миколаївської області на період до 2020 року, програми розвитку освіти 2021-2025 роки. У вигляді доказової бази було наведено достатню кількість міжнародних та національних угод про стажування, підвищення кваліфікації викладачів. Експертами проаналізовано відповідність професійного розвитку потребам та інтересам провідних

викладачів ОП «Харчові технології». Так, Підпала Т.В. пройшла стажування в ОНАХТ на кафедрах технології молока, жирів і парфумерно-косметичних засобів і технології м'яса, риби і морепродуктів, підвищення кваліфікації як керівник структурного підрозділу, педагогічне - у НУБіП, міжнародне стажування у Білоруському торговельно-економічному університеті. Петрова О.І. підвищила педагогічну кваліфікацію у НУБіП, пройшла міжнародне стажування у Білоруському торговельно-економічному університеті, в Академії менеджменту і адміністрування (Польща), де одним із напрямків зазначено технологія виробництва і контроль якості харчових продуктів. Трибрат Р.О. підвищив кваліфікацію, як керівник структурного підрозділу. Стріха Л.О. пройшла стажування у ДП «Миколаївстандартметрологія», педагогічне підвищення кваліфікації у НУБіП. Система професійного розвитку (підвищення кваліфікації), в цілому, відповідає потребам та інтересам викладачів ОП, позитивно впливає на підвищення якості викладання, однак, потребує удосконалення.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Експертною групою під час спілкування з викладачами встановлено, що керівництво Миколаївського національного аграрного університету стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом морального та матеріального заохочення. Преміювання та матеріальна допомога науково-педагогічним працівникам здійснюється відповідно до Колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом МНАУ (пункти 3.10-3.21, додаток 6 Положення про порядок матеріального стимулювання праці співробітників МНАУ) та Правил внутрішнього розпорядку МНАУ (розділ 6) (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/pravylavr.pdf>). Зокрема, встановлюються такі види заохочення: оголошення подяки, видача премії, доплати до посадових окладів, нагородження цінним подарунком, нагородження Почесною грамотою. Крім цього НПП мають безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science Core Collection, що стимулює розвиток наукового потенціалу та викладацької майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Наявні можливості для викладачів підвищувати свій рівень професійних компетентностей в іноземних ЗВО, згідно угод про співпрацю. 2. Підвищення педагогічної та професійної майстерності не рідше одного разу за п'ять років, як у вітчизняних та і закордонних освітньо-наукових закладах. 3. Наявність безкоштовних курсів вивчення іноземної мови для викладачів. 4. Преміювання та матеріальна допомога науково-педагогічним працівникам, які здійснюється відповідно до Колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом МНАУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Недостатня кількість публікацій з окремих фахових дисциплін. Рекомендовано посилити публікаційну активність викладачів фахових дисциплін. 2. Недостатнє підвищення кваліфікації викладачів фахових дисциплін за спеціальністю. Рекомендовано розвивати академічну та професійну кваліфікацію викладачів зі спеціальності «Харчові технології». 3. Недостатня кількість угод з підприємствами, що займаються виробництвом харчових продуктів. Рекомендовано розвивати співробітництво з підприємствами по виробництву харчових продуктів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Експертна група констатує загалом відповідність критерію за академічною та професійною кваліфікацією викладачів, наявністю підвищення кваліфікації, участі у програмах міжнародного стажування та стимулювання викладацької майстерності у ЗВО. Недоліки недостатньої кількості публікацій та підвищення кваліфікації окремих викладачів за спеціальністю експертна група вважає не критичними.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час акредитації було встановлено, що в Миколаївському національному аграрному університеті забезпечені умови для навчання та проведення дослідницької діяльності здобувачами вищої освіти. ЗВО має достатню кількість навчальних аудиторій, в лабораторіях є необхідне обладнання для проведення лабораторних занять. Також в університеті створено Навчально-науковий практичний центр <https://www.mnau.edu.ua/structure/nnpc-mnau/> з метою проведення здобувачами вищої освіти наукових досліджень та проходження виробничих практик. В навчальному корпусі номер 5 знаходиться потужний центр громадського харчування. Наявне обладнання дозволяє на базі центру громадського харчування проводити лабораторно-практичні заняття з дисциплін: «Технологія консервування плодів та овочів», «Технологія виробництва кулінарної продукції», "Кухні країн світу». Здобувачі Миколаївського національного аграрного університету за спеціальністю 181 «Харчові технології» в повному обсязі забезпечені сучасним комп'ютерним обладнанням, корпуси університету обладнані точками Wi-Fi. В університеті функціонує бібліотека: <https://lib.mnau.edu.ua/>, яка також має філії в гуртожитках. Також інфраструктура МНАУ включає актову залу, спортивний майданчик з наявними роздягальнями та душовими кімнатами, медичний пункт та 5 гуртожитків. Експертною групою під час спілкування зі здобувачами вищої освіти встановлено, що студенти прагнуть працювати на більш сучасному лабораторному обладнанні, тому рекомендовано за можливості оновлювати лабораторне обладнання в університеті.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Миколаївський національний аграрний університет забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми. Доступ до інформаційних ресурсів через мережу Інтернет можна отримати в спеціалізованих аудиторіях, які мають необхідне обладнання. Також, як у здобувачів так і викладачів є вільний доступ до платформи MOODLE <https://moodle.mnau.edu.ua/> на якій відбувається дистанційне навчання. Крім цього НПП та здобувачі мають доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science Core Collection. Позитивним моментом на думку експертної групи є наявність в МНАУ електронного розкладу та окремого власного додатку з електронним розкладом, який був розроблений одним із здобувачів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Експертна група під час проведення акредитації встановила, що освітнє середовище в Миколаївському національному аграрному університеті є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Для задоволення потреб та інтересів здобувачів в МНАУ функціонує 9 гуртків та студій художньої самодіяльності, а також 13 спортивних секцій. З метою визначення потреб та інтересів студентства кожного місяця відбуваються зустрічі адміністрації з представниками студентського самоврядування на яких обговорюються нагальні питання. Крім цього регулярно проводяться опитування стосовно задоволеності здобувачів освітнім процесом. З першого курсу в академічних групах існує система кураторства. Куратори проводять інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності, а в разі потреби готові надати допомогу здобувачам. Для отримання допомоги здобувачі можуть звернутись до представників студентського самоврядування, психолого-педагогічної лабораторії. В навчальних корпусах МНАУ розміщено «скриньки довіри» через які студенти анонімно можуть висловлювати свої потреби та пропозиції адміністрації університету. Рекомендацією від експертної групи є проведення опитувань в електронній формі та вчасне розміщення результатів опитувань на сайті університету або в соціальних мережах.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

В Миколаївському національному аграрному університеті забезпечується освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти. Зокрема, це дозволяє зробити система кураторства, що дає змогу студенту в будь-який момент звернутись за допомогою, що підтверджено під час зустрічей експертної групи зі здобувачами. Крім цього консультативну та соціальну підтримку здобувачам надає Психолого-педагогічна лабораторія, а також представники деканату. Зі слів представника Центру психологічної підтримки Рурик Г. Л. щодня до центру за допомогою звертаються як самі студенти, так і батьки здобувачів. Під час дистанційного навчання спілкування відбувається через соціальні мережі та месенджери такі як: Instagram, Telegram та Viber.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В Миколаївському національному аграрному університеті створені умови для реалізації права на освіту особам з особливими потребами. Існує «Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у Миколаївському НАУ» <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/279.pdf>, «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями» <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/280.pdf>. Входи до навчальних корпусів та гуртожитків обладнані пандусами. При вході в корпуси є черговий, який готовий допомогти особі з особливими потребами. На думку експертів, проблемним моментом є відсутність ліфту в навчальному корпусі, а також відсутність санітарного вузла для осіб із обмеженими можливостями пересування. Проте, на даний момент на даній ОП здобувачів з особливими потребами немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В Миколаївському національному аграрному університеті існує чітка і зрозуміла політика і процедура вирішення конфліктних ситуацій. Діє відповідне положення <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/281.pdf>. Крім того введено посаду уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції у МНАУ <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/039.pdf>. Положенням передбачено формальний і неформальний шляхи вирішення конфліктних ситуацій. Відповідно до положення, студент має право протягом 30 днів з дня вчинення діяння або з дня відомостей про нього, подати скаргу до комісії з врегулювання конфліктних ситуацій у письмовій формі (в електронному або паперовому вигляді) з описом порушення. Протягом 10 робочих днів відбувається розгляд скарги та зустріч з учасниками конфлікту. У разі досягнення спільного рішення неформальна процедура завершується. У разі формальної процедури комісія інформує керівництво університету та проводить засідання, після чого призначається дата проведення засідання за участі сторін конфлікту, яка не може перевищувати 30 календарних днів з моменту отримання скарги. Також в разі виникнення конфліктної ситуації (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) у здобувачів є можливість звернутися за електронною адресою rector@mnau.edu.ua, письмово на ім'я Ректора або за телефоном до відповідальної особи з питань запобігання та виявлення корупції в МНАУ. Крім цього в навчальних корпусах університету розміщено «скриньки довіри» через які студенти можуть проінформувати адміністрацію про випадки конфліктних ситуацій. В кожній академічній групі є куратор, до якого можна звернутись при виникненні такої ситуації. Під час спілкування експертної групи зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування встановлено, що студенти знають як діяти в разі виникнення конфліктних ситуацій. Слід зауважити, що зі слів здобувачів на даний момент конфліктних ситуацій на ОП зафіксовано не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Матеріально-технічна база в Миколаївському національному аграрному університеті є достатньою для здобуття необхідних компетентностей здобувачами за освітньою програмою "Харчові технології" 2. В разі виникнення конфліктної ситуації (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) здобувачі знають, як діяти та куди звертатись за допомогою. 3. Деканат, куратори та Психолого-педагогічна лабораторія гарантують соціальний супровід та допомогу студентам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. Додаткового встановлення потребують засоби для різних категорій студентів з особливими потребами. Рекомендовано вказати назви корпусів та напрямки руху шрифтом Брайля.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Під час проведення акредитації експертною групою встановлено, що фінансові, матеріально-технічні ресурси та освітнє середовище в Миколаївському національному аграрному університеті, в цілому, сприяють досягненню визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Існуючі недоліки, такі як відсутність засобів для різних категорій студентів з особливими потребами, зокрема, з проблемами зору не є критичними та можуть бути виправлені найближчим часом.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Миколаївський національний аграрний університет послідовно дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду даної освітньої програми, що регулюються «Положенням про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм у Миколаївському національному аграрному університеті» <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/269.pdf> та «Положенням про проектні групи освітньої діяльності та групи забезпечення освітніх програм спеціальностей у Миколаївському НАУ» <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/277.pdf>. До процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми «Харчові технології» залучені викладачі, студенти, представники внутрішнього забезпечення якості освіти, зовнішні стейкхолдери. При проведенні експертами фокус-груп здобувачів та роботодавців було підтверджено їх участь у перегляді освітньої програми. Так, представники здобувачів вищої освіти та представники роботодавців 2 лютого 2021 року прийняли участь у засіданні кафедри ТПССТ та робочої групи ОП з розгляду проектів освітніх програм для здобувачів вищої освіти початкового, першого та другого рівнів вищої освіти на 2021-2022 навчальний рік.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти в МНАУ безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми «Харчові технології» та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Періодично проводяться студентські опитування, щодо рівня задоволеності освітнім середовищем. При перегляді освітньої програми здобувачі вносять свої пропозиції, щодо її покращення та вдосконалення. Це було підтверджено під час спілкування зі студентами. Зокрема, за бажанням здобувачів при перегляді освітньої програми у 2020 році до змісту дисципліни «Науково-дослідна робота студентів» було додано модуль, пов'язаний з розумінням цінності, політик та процедур академічної доброчесності. Крім цього, раз на місяць відбувається зустріч представників студентського самоврядування з адміністрацією, де вносяться та обговорюються пропозиції студентів, щодо покращення умов навчання та проживання. Наприклад, на прохання студентів в гуртожитках було встановлено нові газові плити.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці в Миколаївському національному аграрному університеті безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми «Харчові технології» та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Як приклад, роботодавцями запропоновано включення до змісту вибіркової дисципліни «Технологія молока та молочних продуктів» тему: «Технологія виробництва казеїну». Також відповідно до побажань зовнішніх стейкхолдерів, щодо бажаних компетентностей та ПРН за ОПП «Харчові технології» у варіативній складовій підготовки ОПП було розширено перелік ОК декількома дисциплінами. Університет запрошує роботодавців до проведення відкритих лекцій та семінарів. Також МНАУ залучає роботодавців в якості журі на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт. Крім цього відбуваються регулярні екскурсії для здобувачів на підприємства м. Миколаєва. Однак, ці події мало висвітлюються на сайті МНАУ та в соціальних мережах. Рекомендовано більш широко висвітлювати заходи із зовнішніми стейкхолдерами в соціальних мережах та на сайті університету.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Загалом в Миколаївському національному аграрному університеті існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників. В університеті діє Центр працевлаштування МНАУ <https://graduate.mnau.edu.ua/>, який пропонує вакансії здобувачам та випускникам, а також організовує зустрічі роботодавців із здобувачами, проводить «Дні кар'єри». Крім цього створено Асоціацію випускників МНАУ. Проте, на даній освітній програмі випускників ще не було.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В університеті впроваджено систему управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 сертифіковану стосовно надання послуг в освітній та науковій діяльності. Проте, сертифікат був чинним до 18 лютого 2021 року. Система забезпечення якості Миколаївського національного аграрного університету забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі. Відзначаємо, що під час внутрішнього моніторингу якості відповідно до зауважень були виправлені структури робочих програм з дисциплін, а також змінений зміст та структура варіативної складової. Відповідно до змін формування вибіркового блоку навчального плану здійснюється на підставі вибору дисциплін здобувачами вищої освіти. Відділом із забезпечення якості освіти проводяться опитування як здобувачів так і зовнішніх стейкхолдерів, стосовно недоліків та шляхів вдосконалення ОПП. Проте, не до кінця зрозумілим є процес оброблення результатів та проведення коригувальних дій за результатами таких опитувань.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація даної освітньої програми є первинною.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті МНАУ сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми «Харчові технології» та освітньої діяльності за цією програмою. Здобувачі та представники роботодавців залучені до перегляду освітньої програми шляхом участі у засіданнях кафедри ТПССТ, що було підтверджено при проведенні відповідних фокус-груп. Представники деканату факультету всіляко підтримують здобувачів, сприяють постійному розвитку та покращенню освітньої програми «Харчові технології», зокрема, налагодженню стосунків з представниками роботодавців. Відділ забезпечення якості освіти МНАУ відповідає за організацію моніторингу та перегляду освітньої програми, робочих програм, навчальних планів, забезпечення студентам можливості реалізації свого права на вибір дисциплін, проводить регулярні студентські опитування здобувачів, щодо покращення умов освіти та освітнього середовища. Представник відділу забезпечення якості входить до складу Методичної ради. Слід відзначити підтримку науково-педагогічних працівників з боку університету в тому числі і фінансову, при проходженні різноманітних стажувань та підвищень кваліфікації. В МНАУ існує рейтингове оцінювання кафедр, однак відсутнє окреме оцінювання НПП. Тому для мотивування покращення викладацької майстерності, університету рекомендовано започаткувати рейтингове оцінювання НПП з включенням до рейтингового балу оцінки здобувачів вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Впроваджена сертифікована система управління якістю стосовно надання послуг в освітній та науковій діяльності. 2. Здобувачів вищої освіти та роботодавців залучають до перегляду освітньої програми «Харчові технології» та враховують їхні пропозиції. 3. Відділ забезпечення якості освіти проводить моніторинг задоволеності здобувачів навчанням та освітнім середовищем. 4. ЗВО підтримує науково-педагогічних працівників при проходженні різноманітних стажувань та підвищень кваліфікації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Вдосконалення потребує система внутрішнього моніторингу якості освіти, зокрема і система проведення опитувань. Рекомендовано вдосконалити систему внутрішнього моніторингу якості освіти, зокрема систему опитувань.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

В Миколаївському національному аграрному університеті послідовно дотримуються визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми «Харчові технології». Проте, удосконалення потребує система опитувань та проведення коригувальних дій відповідно до цих опитувань. На думку експертної групи, до розроблення анкет слід більше залучати органи студентського самоврядування та роботодавців, а також своєчасно публікувати результати опитувань на сайті університету та в соціальних мережах.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В Миколаївському національному аграрному університеті визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють правила та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. В загальному доступі на сайті закладу розміщені відповідні документи, що підтверджує їх доступність та публічність: Правила внутрішнього розпорядку МНАУ <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/pravylavt.pdf>, Статут МНАУ https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/15_02/statut.pdf, Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ <https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/258.pdf>. Також здобувачі вищої освіти отримують необхідну інформацію під час кураторських годин. Однак, діяльність кафедри в частині проведення відкритих лекцій, зустрічей з роботодавцями недостатньо висвітлена на сайті кафедри. Рекомендовано оприлюднювати результати цієї діяльності.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Проект освітньої програми оприлюднено на офіційному сайті Миколаївського національного аграрного університету для публічного обговорення із зазначенням зворотного зв'язку з гарантом ОП. <https://www.mnau.edu.ua/faculty-tvpptsb/faculty-okr>
https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp/opp_bac_181.pdf

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Точну та достовірну інформацію, щодо освітньої програми своєчасно оприлюднено на офіційному сайті МНАУ включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства: https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/opp-new/opp_181_ht_b_ukr_2020-2021.pdf

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. На офіційному сайті Миколаївського національного аграрного університету своєчасно розміщується необхідна інформація, щодо освітньої програми «Харчові технології» 2. На офіційному сайті доступна функція 3D-туру університетом <https://3d.mnau.edu.ua/>, що дозволяє потинційним вступникам оглянути умови навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Недостатньо висвітлена діяльність кафедри в частині проведення відкритих лекцій, зустрічей з роботодавцями на сайті кафедри. Рекомендовано оприлюднювати результати цієї діяльності.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Університет виконує основні вимоги щодо прозорості та публічності в наданні інформації. Інформації, яка розміщена на офіційному сайті МНАУ достатньо, щоб ознайомитись з діяльністю університету та з освітньою програмою. Недолік щодо недостатнього висвітлення діяльності кафедри в частині проведення відкритих лекцій, зустрічей з роботодавцями на сайті кафедри не є суттєвим та може бути виправленим найближчим часом.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	E
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Заморська Ірина Леонідівна

Члени експертної групи

Солоницька Ірина Валеріївна

Закржевський Максим Васильович